

Marion van de Coolwijk

Ridder Doerak

Het geheim van het rode schild

Met tekeningen van Saskia Halfmouw

δ

De hertog vertelt

‘Graaf Willem zag de vijand steeds dichterbij komen. Een regen van speren daalde neer op de schilden van zijn trouwe ridders. Hij keek somber. Dit gevecht gingen ze verliezen. De overmacht van de vijand was te groot. Graaf Willem liet de aftocht blazen. In zijn kasteel zou hij nog geruime tijd veilig zijn voor het leger van graaf August.’

De stem van hertog Halen van Ver stokte. Jard luisterde ademloos naar het spannende verhaal. ‘En toen?’ vroeg hij bijna fluisterend. ‘Heeft graaf Willem de Vlasoorlog uiteindelijk verloren van graaf August?’

‘Nee, beste jongen,’ zei de hertog. ‘De ridders van graaf August belegerden drie maanden lang het kasteel van graaf Willem,

maar konden niet binnenkomen. De slotgracht was te breed en de muren te hoog en te dik. Er was een grote voorraad eten en drinken in het kasteel aanwezig en uiteindelijk gaf graaf August het op.'

Er ging een zucht van verlichting door het klaslokaal.

Hertog Halen van Ver streek zijn halflange, piekerige haren over zijn kale schedel naar achteren en glimlachte tevreden.

Zijn verhalen over de geschiedenis van kasteel Rondeel maakten ieder jaar weer indruk op zijn leerlingen.

Rijk, die naast Jard zat, stootte hem aan.

'Toffe verhalen, zeg!' fluisterde hij. 'Die hertog ziet er misschien wat softie uit, maar hij kan spannend vertellen.'

Jard knikte. Hij genoot van iedere minuut die hij deze schoolvakantie op kasteel Rondeel doorbracht.

Zijn eerste vakantieweek op de ridderschool, nu twee maanden geleden, was hem goed bevallen. Samen met zijn drie nieuwe vrienden, Vincent, Daan en Ize, en zijn neef Rijk had hij een spannend avontuur beleefd met het zwaard Doerak*.

Het had hem het zwaard en een echte riddernaam opgeleverd: ridder Doerak!

Jard keek tevreden om zich heen. Hij had nog geen seconde spijt gehad van zijn beslissing om ridder te worden.

Bijna alle lessen op het kasteel waren interessant, maar de lessen van hertog Halen van Ver waren veruit het leukst.

Het klaslokaal van de hertog was eigenlijk een kleine stenen ruimte onder in het kasteel, die vroeger dienst deed als bijkeuken. De stenen muren waren wit uitgeslagen van het vocht dat al eeuwen in het koude kasteel aanwezig was. In de hoek van het lokaal was een grote open haard gebouwd, waarin de hertog iedere les een echt houtvuur stookte, zodat het aangenaam warm was. De vier brandende fakkels aan de muur gaven net genoeg licht om elkaar te kunnen zien.

Deze kleine ruimte was Jards favoriete leslokaal. Hier kon hij in

* zie *Het zwaard van Ridder Rondeel*

de vlammen staren en wegdromen bij de verhalen van de hertog. Vandaag had de hertog verteld over de driejarige Vlasoorlog tussen graaf Willem en graaf August. August aasde al langere tijd op de eigendommen van graaf Willem. In het jaar 983 viel hij aan. Vele ridders sneuvelden in deze gruwelijke oorlog. ‘Wat wilde die graaf August nu eigenlijk?’ vroeg Daan. Hij vond het verhaal wel spannend, maar begreep niet waarom die ridders jarenlang aan het vechten waren. ‘Macht, mijn jongen, macht!’ riep de hertog met overslaande stem. Zijn haren wipten weer naar voren. Jard glimlachte.

De hertog ging verder: ‘De zucht naar macht vormt het begin van iedere oorlog! Graaf August was een inhalig man. Hij wilde het gehele grondgebied tussen de twee belangrijkste rivieren in handen hebben. Het was een vruchtbaar gebied, waar veel gewassen groeiden. De vlasplant was een belangrijke bron van inkomsten voor de boeren. Graaf Willem en graaf August bezaten ieder een deel van het land tussen de rivieren. Hun kastelen stonden nog geen kilometer van elkaar af.’

‘En ridder Rondeel dan?’ vroeg Jard. Hij had tijdens de geschiedenislessen immers geleerd dat ridder Rondeel een trouwe helper was van graaf Willem.

‘Goed opgemerkt, Jard. Ridder Rondeel streed mee met graaf Willem,’ antwoordde de hertog met zachte stem. ‘Wie heeft die Vlasoorlog nu eigenlijk gewonnen?’ riep Ize. Ze wipte ongeduldig op haar houten stoel heen en weer. Jard glimlachte om het vragende gezicht van Ize. Hij wist inmiddels hoe ongeduldig ze kon zijn. Ize was het enige meisje op kasteel Rondeel.

Ze deed dapper mee aan alle lessen en genoot volop.

Maar stilzitten en luisteren waren niet haar sterkste punten.

De meeste leerkrachten hadden wat moeite met de ongedurigheid van Ize. Alleen gravin Toermelijn kon goed met haar opschieten. Waarschijnlijk omdat ze de enige vrouwelijke leerkracht was op de ridderschool, dacht Jard.

Hertog Halen van Ver glimlachte naar Ize en gebaarde dat ze stil moest zitten. ‘De oorlog is onbeslist gebleven.’

De onbekende ridder

‘Wat?’ Ize liet van verbazing de tafel los en de voorpoten van haar stoel klaptten op de stenen vloer. De houten stoel kraakte vervaarlijk. ‘Gaan die ridders jarenlang vechten en dan weten ze nog niet wie er gewonnen heeft?!?’

Achter haar klonk geginnik. Ize draaide zich om en keek recht in de spottende ogen van de drie broertjes Van Wijngaarden: Arthur, Boudewijn en Wijbrand.

‘Dat snappen meiden toch niet,’ grijnsde Boudewijn. ‘Vechten op zich is toch al gaaf genoeg?’

Ize deed net of ze het uitdagende ondertoontje in zijn stem niet hoorde. ‘Vechten doe je met een goede reden. Vechten om het vechten is niet gaaf... dat is dom!’ Ze draaide zich weer om.

‘Ging die graaf August weer terug naar zijn kasteel?’

De hertog knikte. ‘Ja, hij zwoer dat hij voor het eind van zijn leven het kasteel van graaf Willem in handen zou krijgen.

Helaas, het is hem nooit gelukt. Einde verhaal.’ De hertog aarzelde. Hij krabde aan zijn kin en staarde omhoog.

‘Alhoewel... er is volgens de oude verhalen nog wel iets merkwaardigs gebeurd. Volgens overleveringen heeft graaf Willem drie jaar later nog een duel gevoerd met graaf August.

De winnaar zou beide kastelen krijgen. Het gevecht duurde uren.

De beide graven raakten uitgeput, maar wilden niet opgeven.

Aan het eind van de dag, toen de zon al onderging, viel de beslissing.’ De kinderen waren doodstil. Ze voelden dat ook de hertog dit verhaal bijzonder vond.

‘Wie won er?’ vroeg Ize. ‘Niemand!’

‘Niemand???’

Er ontstond wat onrust in het klaslokaal. Een paar kinderen begonnen te mopperen dat de les onnodig lang duurde.

De hertog gebaarde om stilte, maar het maakte niet echt indruk op de klas. ‘Luister nou, het is nog niet afgelopen,’ riep hij geïrriteerd.

Jard zag dat de hertog wat onzeker werd. De spieren in zijn wangen begonnen te trillen. Hij wreef met zijn handen over zijn broekspijpen, alsof hij het zweet van zijn handpalmen wilde vegen. Jard kreeg medelijden met hem. Met zijn verhalen kreeg hij de klas wel stil, maar verder kon hij niet echt orde houden.

Jard kon zich niet voorstellen dat die nerveuze, zacht pratende hertog ooit ook zijn ridderdiploma had gehaald.

‘Luisteren!’ De stem van Ize galmde door het lokaal.

Het werd direct stil.

De hertog keek Ize dankbaar aan.

‘Dank je, Ize,’ zei hij. ‘Het is allemaal heel onduidelijk beschreven. Maar het schijnt dat graaf August op een gegeven moment struikelde en zijn zwaard liet vallen.

Hij was kansloos. Graaf Willem zette zijn voet op de borst van

graaf August en hief zijn zwaard om toe te steken.'

'Ja?' Jard keek naar de hertog, die voordeed hoe graaf Willem gestaan moest hebben.

'Net toen hij wilde toesteken, kwam er een onbekende ridder te paard uit de struiken te voorschijn. Hij duwde graaf Willem weg en heeft zo graaf August gered.'

'En toen?'

'Toen niets.' De hertog haalde zijn schouders op. 'Willem en August zijn uit elkaar gegaan... er was geen winnaar.

De beide graven bleven vijanden tot aan hun dood, maar er is nooit een beslissing gevallen. Op zijn sterfbed gaf graaf Willem, die zelf geen kinderen had, zijn kasteel aan ridder Rondeel.

Als dank voor zijn jarenlange trouw en moed. En vanaf die tijd heeft dit kasteel de naam Rondeel gedragen. De erfgenamen van ridder Rondeel zijn nog steeds de wettige eigenaren van dit kasteel.'

'Dus dit was vroeger het kasteel van graaf Willem?' riep een stem van achter uit het lokaal. 'Cool!'

Jard keek om. Het was Ivar die zo enthousiast had gereageerd.

Jard moest lachen om zijn reactie, hij mocht die Ivar wel.

Met zijn lange, magere lichaam zag hij er misschien wat slungelig uit, maar Jard had wel gemerkt dat Ivar een van de vrolijkste leerlingen was op de ridderschool.

Laatst bij het zwaardvechten had Ivar zich verwond, maar hij had geen kik gegeven. 'Wie wil leren vechten, moet tegen een stootje kunnen,' had hij gezegd. En hij was gewoon doorgegaan met de les.

'Wie was die onbekende ridder eigenlijk?' vroeg Ize met een dromerig gezicht. 'Was hij erg sterk? Hoe zag hij eruit?'

'Dat weet niemand, Ize,' antwoordde de hertog. 'In de verhalen die zijn teruggevonden wordt gesproken van een ridder met een rood schild. Zijn gezicht heeft niemand ooit gezien.'

'En graaf August?' vroeg Ivar nieuwsgierig. 'Staat zijn kasteel er ook nog?'

De hertog schudde zijn hoofd. 'Nee, dat kasteel is in de Middeleeuwen tijdens een oorlog vernield. Het landgoed is nu

eigendom van de staat.'

Hij keek op zijn horloge. 'Maar daarover vertel ik jullie een andere keer. Het is tijd! Jonkheer Cavaljo wacht op jullie bij de stallen.'

Onder de indruk van het spannende verhaal verlieten ze het klaslokaal.

Een ridderbal

‘Romantisch hoor, zo’n onbekende ridder,’ zei Ize toen ze in de gang liepen. ‘Ik zou wel eens willen weten wie dat nou was.

En waarom was hij in dat gevecht tussenbeide gekomen?’

‘Daar kom je toch nooit achter,’ mompelde Daan. ‘Tenzij je terug in de tijd kunt reizen.’

‘Als die ridder al bestaan heeft,’ gromde Daan. ‘Volgens mij is het gewoon een verzonnen verhaal.’

Ize bleef staan en keek peinzend naar een groot wandtapijt.

Ridder Rondeel zat in harnas op zijn paard en zwaaide met zijn zwaard. ‘Stel dat die ridder met dat rode schild wel echt bestaan heeft. Dan moet er toch iets over te vinden zijn? Ik ga eens in de bieb kijken.’

Jard bekeek de geborduurde ridder Rondeel op het wandtapijt.

Ize had gelijk. Ze konden allicht proberen om erachter te komen of het verhaal over de onbekende ridder waar was.

Ze liepen de stenen wenteltrap op en kwamen uit in de grote hal bij de ingang van het kasteel. De buitendeur stond open en Jard kon de binnenplaats zien. Er liepen wat paarden rond en een van de stalknechten prikte net een baal hooi op zijn hooivork.

‘Kan iemand die deur dichtdoen?’ Gravin Toermelijn stond met een rol papier in haar handen bij het prikbord in de hoek van de hal. ‘Het tocht hier!’

Jard liep naar de zware houten deur en duwde hem dicht.

De deur schoof piepend over de zwart-wit geblokte stenen vloer en viel met een klap in het slot.

Jard liep naar de gravin. ‘Nieuwe mededelingen?’

De anderen kwamen naast hem staan. Gravin Toermelijn rolde het papier uit en hing het op het prikbord.

‘Iets leuks?’ vroeg Ivar nieuwsgierig.

Gravin Toermelijn sloeg haar handen in elkaar en keek tevreden.
‘Kijk zelf maar! Komend weekend houden we een echt midwinterfeest.’

Alle ogen staarden naar het affiche.

‘Er wordt dan van alles georganiseerd,’ ging de gravin verder en ze wees naar de tekst. ‘Ringsteken, schaakwedstrijden, verhalen vertellen en... er komt een echte prinses.’

‘Prinses?’ Ize draaide zich om naar de gravin. ‘Wie dan?’

De gravin glimlachte. ‘Jij zult die avond de prinses zijn.’

‘Wat?’ riep Ize. ‘Ik... een prinses?’

De gravin knikte. ‘Je bent het enige meisje hier op school.

Jij speelt die avond de rol van prinses. Je let op alle ridders: hoe ze eruitzien, hoe ze zijn tijdens de spelen... En aan het eind van de avond kies jij de ridder uit met wie je wilt dansen. Maar vanmiddag neem ik alles even met je door. Dan hoor je er meer over.’

Ize bloosde. ‘Oeps, gaan ze om mij strijden... wat romantisch.’

Arthur grijnsde. ‘Je denkt toch niet dat iemand daar zijn best